

Ενημερωτικό Δελτίο Ευρωπαϊκής Πολιτικής

■ Οι θεωρητικές και κανονιστικές βάσεις της εμπιστοσύνης και της δυσπιστίας

Οικοδομώντας ένα νέο αφήγημα διαφωτισμένης εμπιστοσύνης στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προκειμένου να ανταποκριθούμε στις προκλήσεις της κοινωνίας μας, οι οποίες υπονομεύουν την εμπιστοσύνη στη διακυβέρνηση, πιστεύουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται να οικοδομήσει ένα καινούργιο αφήγημα για τη συνευθύνη και την πολιτική συμμετοχή, το οποίο να εδράζεται στα θεμελιώδη δικαιώματα.

Η Ευρώπη οφείλει να καλλιεργήσει και να αναπτύξει μια κουλτούρα συμμετοχής όπου οι πολίτες αναγνωρίζονται ως ισότιμοι εταίροι των θεσμών. Στο έργο EnTrust, υποστηρίζουμε ότι το νέο αφήγημα πρέπει να επικεντρώνεται σε συνειδητοποιημένες, διαφωτισμένες μορφές εμπιστοσύνης διότι η σχέση μεταξύ πολιτών, πολιτικών και πολιτικών θεσμών δεν πρέπει να υπαγορεύεται από μορφές απροϋπόθετης και άκριτης εμπιστοσύνης (Lahusen 2020). Η κριτική ιδιότητα του πολίτη αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την πληρέστερη λειτουργία της δημοκρατίας και το ίδιο ισχύει όσον αφορά το κράτος δικαίου, τους μηχανισμούς καταμερισμού εξουσίας μεταξύ πολιτικών θεσμών και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης ως πεδίου κριτικής κάλυψης ειδήσεων και δημόσιων συζητήσεων. Αυτό που απαιτείται λοιπόν είναι ένα αφήγημα που να υπογραμμίζει τη συμπληρωματικότητα διαφωτισμένης εμπιστοσύνης και δυσπιστίας, οι οποίες βασίζονται σε αρχές ενεργού και κριτικής ιδιότητας του πολίτη, πολιτικής διαβούλευσης και λήψης αποφάσεων.

Το αφήγημα πρέπει να τονίσει τα συμμετοχικά στοιχεία, δεδομένου ότι η εμπιστοσύνη και η δυσπιστία βασίζονται σε μια αμφίδρομη σχέση, σύμφωνα με την οποία κάθε δυσπιστία που εκπορεύεται από τους πολιτικούς θεσμούς

πιθανόν να οδηγεί τους πολίτες σε στάσεις και πρακτικές ευρύτερης δυσπιστίας και επομένως να πυροδοτεί ένα σπινάλι δυσπιστίας (Lahusen 2020). Το νέο αφήγημα πρέπει να υπογραμμίσει ότι οι διαφωτισμένες μορφές εμπιστοσύνης περιλαμβάνουν την αμοιβαία εμπλοκή και των δύο πλευρών, οι οποίες με τη σειρά τους γίνονται το υποκείμενο και το αντικείμενο της εμπιστοσύνης. Τέλος, πιστεύουμε ότι αυτό το αφήγημα πρέπει επίσης να είναι περιεκτικό όσον αφορά τα επίπεδα διακυβέρνησης, επειδή η εμπιστοσύνη και η δυσπιστία διαμεσολαβούν τις σχέσεις μεταξύ πολιτών και δημόσιων αρχών σε όλα τα επίπεδα: το τοπικό, το εθνικό ή το ευρωπαϊκό. Η πρόωθηση διαφωτισμένων μορφών εμπιστοσύνης συνεπάγεται συνεπώς την υποστήριξη μιας συμμετοχικής και κριτικής προσέγγισης από το επίπεδο της βάσης μέχρι το επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν πρέπει να χαθεί η ευκαιρία της από καιρό αναμενόμενης συζήτησης για το μέλλον της Ευρώπης που ξεκίνησαν πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εργάζεται επίσης πάνω σε ένα Σχέδιο Δράσης για τη Δημοκρατία, το οποίο αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για τη δημιουργία ενός πλαισίου για ένα νέο μοντέλο διακυβέρνησης που θα βασίζεται στη συμμετοχική δημοκρατία και στην ενεργό ιδιότητα του πολίτη.

Οι επόμενοι μήνες θα είναι κρίσιμοι για τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έτσι ώστε να αναπτύξουν επαρκείς στόχους, ένα σαφές πεδίο εφαρμογής και μηχανισμούς παρακολούθησης που δυναμικά θα καταστήσουν τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης πραγματικό εργαστήριο για την ανάπτυξη της διαφωτισμένης εμπιστοσύνης και της ενεργού συμμετοχής. Είναι καιρός να δώσουμε στους πολίτες την ευκαιρία να

αξιολογήσουν εάν οι τρέχουσες πολιτικές και οι Συνθήκες είναι επαρκείς για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη.

Συμμετοχή και συνευθύνη στην πολιτική διακυβέρνηση: ορισμένα βασικά βήματα

Στο πρόγραμμα EnTrust, εντοπίσαμε ορισμένες προϋποθέσεις και βήματα που πρέπει να τηρηθούν προκειμένου να προωθήσουμε και να εφαρμόσουμε τη συμμετοχή και τη συνευθύνη στην πολιτική διακυβέρνηση.

Καταρχάς, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να επενδύσουν περαιτέρω στην ανάπτυξη της δημοκρατίας, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και στη διασφάλιση του σεβασμού του κράτους δικαίου σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω μιας σειράς μέτρων πολιτικής και επαρκούς προϋπολογισμού. Ειδικότερα, αναπτύσσοντας έναν ισχυρό μηχανισμό παρακολούθησης του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, με επαρκείς κυρώσεις για την αντιμετώπιση των ελλείψεων και μέτρα στήριξης, καθώς και ανταλλαγή καλών πρακτικών για την εξασφάλιση προόδου, η ΕΕ μπορεί να συμβάλει στην οικοδόμηση της ικανότητας τόσο των κυβερνήσεων όσο και των πολιτών, ώστε να διασφαλιστούν αποτελεσματικά νομικά συστήματα που να διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων, της ισότητας, της ελευθερίας του λόγου και των μέσων ενημέρωσης.

Δεύτερον, η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στους πολίτες και στις ανεξάρτητες ομάδες της κοινωνίας πολιτών να οικοδομήσουν την εμπιστοσύνη και να εκφράσουν την όποια δυσπιστία ασκώντας έλεγχο στις κυβερνήσεις σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Τούτο περιλαμβάνει ένα ευνοϊκό νομοθετικό περιβάλλον και επαρκή χρηματοδότηση άνευ όρων, επιτρέποντας στις οργανώσεις να ασκούν τον υπερασπιστικό, διεκδικητικό και ελεγκτικό τους ρόλο.

Τρίτον, πρέπει να αναγνωριστεί ο ρόλος της κοινωνίας πολιτών ως ακρογωνιαίου λίθου της δημοκρατίας στην ΕΕ. Αυτό σημαίνει ανάπτυξη πολιτικών και νομικών μέσων σε επίπεδο ΕΕ, όπως ένα πλαίσιο πολιτικού διαλόγου που θα τηρείται από όλα τα θεσμικά όργανα, και διατάξεις που θα επιτρέπουν τόσο την αναγνώριση όσο και τη διευκόλυνση της συνεργασίας των πολιτών διασυνοριακά. Ένα νέο σχέδιο για τη θέσπιση ενός κοινού Ευρωπαϊκού θεσμικού χάρτη για τον τομέα των Οργανώσεων και Ενώσεων αναμένεται από καιρό και συζητείται επί του παρόντος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Πολλές φωνές σε όλο το εύρος της κοινωνίας πολιτών ζητούν επίσης την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 11 της Συνθήκης της Λισαβόνας σχετικά με έναν ανοιχτό, διαφανή και δομημένο διάλογο με αντιπροσωπευτικές ενώσεις και την κοινωνία πολιτών μέσω μιας διαθεσμικής συμφωνίας.

Τέταρτον, η συμμετοχή των πολιτών στη διακυβέρνηση της ΕΕ πρέπει επίσης να ενθαρρύνεται και να προετοιμάζεται επαρκώς. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι εθνικές κυβερνήσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση και υποστήριξη της πολιτικής παιδείας, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που υλοποιούνται από οργανώσεις και κινήματα της κοινωνίας πολιτών, καθώς και από τα πανεπιστήμια. Τέτοια προγράμματα είναι κρίσιμης σημασίας για την ανάπτυξη κριτικής σκέψης απέναντι στην κακοήθη εξάπλωση της παραπληροφόρησης.

Επιπροσθέτως, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρύνουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και την επιστήμη να δράσουν συνειδητά και προληπτικά παρέχοντας τις βάσεις για διαφωτισμένη εμπιστοσύνη και δυσπιστία. Οι δημοσιογράφοι και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πρέπει να εξετάζουν κριτικά τις ειδήσεις αναδεικνύοντας πρακτικές στο πλαίσιο ενός διαλόγου με τους πολίτες. Η επιστήμη, από τη μεριά της, θα πρέπει να διασφαλίζει την ηθική συμπεριφορά και να

ενισχύει τη διαφάνεια, σχεδιάζοντας επιστημονικές επιλογές μαζί με τους πολίτες που μέχρι τώρα έχουν εμπλακεί στην εφαρμογή της επιστημονικής έρευνας κυρίως μέσω της επιστήμης των πολιτών.

Τέλος, θα πρέπει να αναπτυχθούν νέες μορφές συμμετοχής, προσαρμοσμένες στο τρέχον πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης της πληροφορίας και της διάδοσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Βασικές συστάσεις: αρχικά ευρήματα μιας νέας επιστημονικής σύμπραξης

Οι συστάσεις του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου βασίζονται στα πρώτα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από το [έργο EnTrust](#) (βλ. επίσης το [Αρχικό Κείμενο για την Εμπιστοσύνη και τη Δυσπιστία στη Διακυβέρνηση](#)). Σε γενικές γραμμές, η επισκόπησή μας αναφορικά με την προηγηθείσα έρευνα, υπογραμμίζει τρία μαθήματα που πρέπει να αντληθούν. Πρώτον, η εμπιστοσύνη και η δυσπιστία έχουν εποικοδομητικά και καταστροφικά στοιχεία, πράγμα που σημαίνει ότι οι φορείς πολιτικών θα πρέπει να ενδιαφέρονται να αναπτύξουν διαφωτισμένες μορφές εμπιστοσύνης. Δεύτερον, η εμπιστοσύνη και η δυσπιστία βασίζονται σε αλληλοεξαρτώμενες και αμοιβαίες σχέσεις μεταξύ πολιτών και πολιτικών θεσμών, πράγμα που σημαίνει ότι οι φορείς διακυβέρνησης είναι συνυπεύθυνοι ως προς την παραγωγή εμπιστοσύνης και δυσπιστίας. Τρίτον, η εμπιστοσύνη στη διακυβέρνηση διαμεσολαβείται έντονα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τους ειδικούς και τους επιστήμονες, πράγμα που σημαίνει ότι οι φορείς πολιτικών πρέπει να έχουν αυξημένο ενδιαφέρον για τη διαφύλαξη αξιόπιστων μέσων και επιστήμης.

Από την άλλη πλευρά, οι συστάσεις του Ενημερωτικού Δελτίου προέρχονται από τον [διάλόγο μας με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους εκπροσώπους της κοινωνίας πολιτών](#) που ενδιαφέρονται για την εμπιστοσύνη και τη δυσπιστία στη διακυβέρνηση, τον διάλογο και τη συμμετοχή

των πολιτών, τη δημοκρατία και τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Οι συμμετέχοντες στον πρώτο διάλογο που διοργάνωσε το έργο EnTrust μεταξύ των κοινωνικών εταίρων τόνισαν πώς η παρακμή του κράτους δικαίου και η αυξημένη διαφθορά σε ορισμένες χώρες της ΕΕ επηρεάζουν την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και την ικανότητα των οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών να καθιστούν τις κυβερνήσεις τους υπόλογες. Αυτές οι τάσεις επηρεάζουν αρνητικά τη δημοκρατία δημιουργώντας φόβο και δυσπιστία μεταξύ των πολιτών και τοποθετώντας τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων πάνω από όλους, απαιτώντας άνευ όρων εμπιστοσύνη.

Ένα άλλο κρίσιμο ζήτημα είναι ο αντίκτυπος της πανδημίας Covid-19 στη διακυβέρνηση, όπως ανέφεραν πολλοί ομιλητές. Η επείγουσα και άνευ προηγουμένου υπόσταση της πανδημίας έχει μετατοπίσει την ισορροπία ισχύος και επέτρεψε στις κυβερνήσεις και τα θεσμικά όργανα να λαμβάνουν αποφάσεις, αγνοώντας τις συνήθεις διαδικασίες διαβούλευσης και διαλόγου με την κοινωνία πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους. Εμπειρογνώμονες και επιστήμονες έχουν επίσης αποκτήσει μια διογκωμένη επιρροή, δημιουργώντας κάποιες μορφές δυσπιστίας μεταξύ των πολιτών, καθώς αμφισβητείται η αναλογικότητα και ο αντίκτυπος των μέτρων στις πολιτικές ελευθερίες, καθώς και η πιθανή σύγκρουση συμφερόντων. Αυτό απέκτησε ιδιαίτερη σημασία σε χώρες με αυταρχικά καθεστώτα που, για παράδειγμα, έχουν κάνει κατάχρηση της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης σχετικά με την πανδημία, προκειμένου να περιορίσουν την ελευθερία της έκφρασης.

Αυτές οι εξελίξεις δεν έχουν σημασία μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά έχουν επίσης αντίκτυπο στο επίπεδο εμπιστοσύνης που έχουν οι πολίτες στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, επειδή οι άνθρωποι τείνουν να βλέπουν την ΕΕ μέσω των φακών των εθνικών τους εμπειριών, καθώς και μέσω της μέτρησης της ικανότητας ή της αποτυχίας επίτευξης συντονισμένης ή

ενοποιημένης αντίδρασης στην κρίση σε επίπεδο ΕΕ. Επιπλέον, τα διαφορετικά επίπεδα διαφάνειας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ ή η έλλειψη πληροφοριών και / ή ευκαιριών συμμετοχής είχαν επίσης αντίκτυπο στο επίπεδο εμπιστοσύνης απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της.

Οι ομιλητές τόνισαν επίσης ότι η εμπιστοσύνη στην επιστήμη επηρεάστηκε από την παρακμή του κράτους δικαίου, την αυξημένη πόλωση στις κοινωνίες μας και τον αντίκτυπο της πανδημίας. Η συγκέντρωση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στα χέρια μιας χούφτας εμπορευματικών δρώντων και η χρήση τους από αυταρχικά καθεστώτα (όπως η Ρωσία και η Κίνα) συμβάλλουν στη διάδοση ψευδών ειδήσεων και στην αντιδεοντολογική συμπεριφορά στην επιστήμη.

Ενώ οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν αυξημένες δυνατότητες όσον αφορά την πληροφόρηση, η διαφάνεια και η δυνατότητα πρόσβασης εξακολουθούν να απουσιάζουν. Υπάρχει επίσης μια ασυμμετρία ισχύος μεταξύ επιστημόνων και πολιτών ως τελικών χρηστών, η οποία γίνεται ακόμη πιο εμφανής στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης της πληροφορίας.

Αυτό το γεμάτο προκλήσεις πολιτικό πλαίσιο επηρεάζει επίσης τον τρόπο οργάνωσης και ανάπτυξης των ενδιάμεσων σωμάτων, όπως επισημάνθηκε σε μία συζήτηση υψηλού επιπέδου. Ένα θετικό σημείο είναι πως δίπλα στις παραδοσιακές οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών, παρατηρούμε μια σημαντική ανάπτυξη των άτυπων πολιτικών κινήματων που δημιουργούν νέους καινοτόμους τρόπους έκφρασης και ανταπόκρισης απέναντι στις κοινωνικές προκλήσεις. Μερικά από αυτά εξελίχθηκαν σε περισσότερο δομημένους οργανισμούς προκειμένου να βελτιώσουν τη βιωσιμότητά τους. Ωστόσο, βλέπουμε επίσης την ανάπτυξη μιας σκιώδους κοινωνίας πολιτών. Στις ανελεύθερες δημοκρατίες, οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών δημιουργούνται από τις κυβερνήσεις για να διασφαλίσουν μια τεχνητή βάση κοινωνικής εμπιστοσύνης στερώντας έτσι το αναγκαίο έδαφος για την ανάπτυξη και δράση

ανεξάρτητων οργανώσεων. Επιπλέον, οι οργανώσεις μπορούν σταδιακά να «εξημερωθούν» από τις κυβερνήσεις μέσω του περιορισμού της δημόσιας χρηματοδότησης για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και μέσω του αποκλεισμού «πολιτικών σκοπών», όπως η διεκδίκηση για την πρόσβαση σε δωρεές που εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα ή η αναγνώριση των οργανώσεων. Αυτές οι προσπάθειες χειραγώγησης και ελέγχου της κοινωνίας πολιτών και προώθησης της δυσπιστίας στο έργο τους σηματοδοτούν επίσης τη διάβρωση της δημοκρατίας.

Σε αυτό το συγκείμενο, υπάρχει ανάγκη θέσπισης ενός πολιτικού και νομοθετικού πλαισίου που να αναζωογονεί τη σχέση μεταξύ πολιτών – και ανθρώπων που ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση γενικά – και των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι οργανώσεις και τα κινήματα της κοινωνίας πολιτών εμφανίζονται ως ένας απαραίτητος παράγοντας που ευνοεί τη συμμετοχή των πολιτών, διασφαλίζοντας ότι και τα δύο μέρη είναι ενημερωμένα και κριτικά, ώστε να αναπτυχθεί η διαφωτισμένη εμπιστοσύνη. Σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, έχουν αναπτυχθεί διαφορετικές μέθοδοι και εργαλεία συμμετοχικής δημοκρατίας. Συγκεκριμένα, η επιστράτευση μεθόδων πληθοπορισμού (crowdsourcing) στο νομοθετικό έργο επέτρεψε σε τυχαία επιλεγμένους πολίτες και την κοινωνία πολιτών να συμμετάσχουν στην κατάρτιση νομοθεσίας και πολιτικών στρατηγικών. Επιτυχημένα πειράματα έχουν διεξαχθεί στη Φινλανδία, την Ισπανία, τη Γαλλία και την Ισλανδία.

Ερευνητικές παράμετροι και πληροφορίες του έργου

Το έργο EnTrust χρηματοδοτείται από την ΕΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ερευνα και Καινοτομία» Ορίζοντας2020 (Σύμβαση Έργου υπ' αριθμ. 870572). Η κοινοπραξία ξεκίνησε τις εργασίες της στις αρχές του 2020, πράγμα που σημαίνει ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα που παρουσιάζονται σε αυτό το ενημερωτικό δελτίο

βασίζονται στις πρώτες προκαταρκτικές αναλύσεις και συζητήσεις πολιτικής. Η μελλοντική έρευνα θα αφιερωθεί στην παραγωγή συστηματικών εμπειρικών δεδομένων και ανάλυσης που θα εκτεθούν σε κριτική συζήτηση και εντατική πολιτική διαβούλευση με υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, κοινωνικούς εταίρους και επαγγελματίες σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η κοινοπραξία EnTrust αποτελείται από οκτώ ομάδες-εταίρους που διεξάγουν δραστηριότητες έρευνας και διάχυσης σε επτά χώρες (Τσεχία, Δανία, Ελλάδα, Γερμανία, Ιταλία, Πολωνία και Σερβία) και σε επίπεδο ΕΕ. Το πρόγραμμα εργασιών του αποτελείται από επτά πακέτα εργασίας αφιερωμένα στη συστηματική ανάλυση και στον αναστοχασμό διαφόρων πτυχών του θέματος:

1. Οι Θεωρητικές και Κανονιστικές Βάσεις της Εμπιστοσύνης και της Δυσπιστίας
2. Εμπιστοσύνη και Δυσπιστία στις Δημόσιες Πολιτικές στο Επίπεδο «του Δρόμου»
3. Ο Ρόλος των Δημοκρατικών Κοινωνικών Κινημάτων στη Διαμόρφωση της Εμπιστοσύνης και της Δυσπιστίας
4. Ο Ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στην Οικοδόμηση της Εμπιστοσύνης και της Δυσπιστίας: Πληροφόρηση ή Πόλωση;
5. Η Εξελικτική-ψυχολογική Προσέγγιση για την Εμπιστοσύνη και τη Δυσπιστία
6. Αξιολογώντας την Εμπιστοσύνη και τη Δυσπιστία των Πολιτών στη Διακυβέρνηση: Μορφές, Προσδιοριστικοί Παράγοντες, Συνέπειες και Διορθωτικά Μέτρα
7. Εκπολιτίζοντας την Εμπιστοσύνη και τη Δυσπιστία: Πρότυπα και Συστάσεις

Περαιτέρω πακέτα εργασίας θα επικεντρωθούν στη διάδοση, την αξιοποίηση και την επικοινωνία ερευνητικών, διαχειριστικών και δεοντολογικών ζητημάτων.

Κοινοπραξία:

[Civil Society Europe](#) (Βρυξέλλες, Βέλγιο)

[Masaryk University](#) (Μπρνο, Τσεχική Δημοκρατία)

[Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών](#) (Αθήνα, Ελλάδα)

[University of Belgrade, Institute of Philosophy and Social Theory](#) (Σερβία)

[University of Copenhagen](#) (Δανία)

[University of Siegen](#) (Γερμανία)

[University of Siena](#) (Ιταλία)

[University of Warsaw](#) (Πολωνία)

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο EnTrust διατίθενται στη διεύθυνση:

www.entrust-project.eu.

Επικοινωνία

Prof Dr Christian Lahusen, coordinator
University of Siegen / Social Sciences
Adolf-Reichwein-Str. 2
57068 Siegen – Germany

e-mail: entrust@uni-siegen.de

Carlotta Besozzi, project partner
Civil Society Europe
Rue du Congrès 13,
1000 Brussels – Belgium

e-mail: contact@civilsocietyeurope.eu

Social Media Links

Πληροφορίες Έργου

Τύπος Έργου: Συνεργατικό Έργο

Πρόσκληση: H2020 SC6 GOVERNANCE-01-2019: Εμπιστοσύνη στη Διακυβέρνηση

Ημερομηνία έναρξης: Φεβρουάριος 2020

Διάρκεια: 48 μήνες

Συντονιστής: Prof. Dr. Christian Lahusen, University of Siegen

Σύμβαση Έργου: 870572

Προϋπολογισμός Έργου που χρηματοδοτείται από την ΕΕ:

€ 2,978,151.25

Το έργο αυτό έλαβε χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Έρευνα και την Καινοτομία «Ορίζοντας 2020» βάσει της Σύμβασης Έργου υπ' αριθ. 870572. Το περιεχόμενο αυτής της έκδοσης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των συγγραφέων και δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

www.entrust-project.eu